

מסטר א' תשפ"ג 2022

290.4053

מערכת הבריאות בישראל

שם המרצה: פרופ' אפרת שדמי

רמת הקורס: תארים מתקדמים

שעות קבלה: בתיאום מראש במייל: eshadmi@univ.haifa.ac.il

אתר הקורס: 290.4053 ב-MOODLE ([/http://online.haifa.ac.il](http://online.haifa.ac.il))

רקע כללי:

מערכת הבריאות בישראל מציגה מספר סתירות. מחד, ההוצאה הלאומית לבריאות (באחוזים) בישראל נופלת באופן משמעותי מממוצע ההוצאה ב-OECD ובארה"ב, ומאידך מערכת הבריאות בישראל זוכה להערכה רבה בהשוואה לאותן מדינות. הקורס 'מערכות בריאות בישראל למתקדמים' ייתן לעוסקים בתחום הבנה מקיפה של מערכת הבריאות על שלוחותיה השונות משרד הבריאות, בתי החולים, קופות החולים, ביטוחי הבריאות המשלימים והפרטיים, הרופאים, האחיות – והחולים. הקורס יסקור את החקיקה בתחום (חוק ביטוח בריאות ממלכתי, חוק זכויות החולה, חוק הסייעוד, חקיקה בתחומי הביטוחים המשלימים וכו'), את התפקידים השונים שממלאים הגופים במערכת הציבורית, את קשרי הגומלין בין הגופים השונים ואת הגידול שחל בהוצאה הפרטית בתחום בשנים האחרונות.

מטרת הקורס:

- להכיר את מערכת הבריאות בישראל על אגפיה השונים, את ההיסטוריה שלה, החוקים עליהם היא מושתתת, הגופים הפעילים בה, עקרונות פעולתה והאתגרים עימם היא מתמודדת.
- להכיר סוגיות עכשוויות הנוגעות לשינויים במערכת הבריאות ו/או השלכותיה ולדעת לנתח לאור מאפייני מערכת הבריאות

דרישות ושיטות הערכה:

- נוכחות והשתתפות - 20% במהלך הקורס יפורסמו הנחיות לדיונים ומטלות באתר הקורס.
 - מבחן מסכם – 80%
- בשיעורים בזום הסטודנטים נדרשים לפתוח מצלמות בשיעורים. במקרה שהשיעור יוקלט, תמונות הגלריה לא יוקלטו.
- סטודנטים שיש ברשותם מכתב התאמות מהאוניברסיטה וזקוקים להנגשה בקורס מוזמנים לפנות אליי במייל בסמוך לתחילת הקורס.

חומרי קריאה (לפי הפרקים / עמודים המופיעה ברשימת השיעורים):

ספר הקורס:

בן נון, ג', ברלוביץ, י', שני, מ'. מערכת הבריאות בישראל. הוצאת קוראים, 2020.

קריאת חובה:

אי שוויון וההתמודדות עמו. משרד הבריאות. 2020. ירושלים

מנהיגות בלבן: תפקידים בסייעוד, שושנה גולדברג. ירושלים: הוצאת מאגנס.

<http://www.publishersrow.com/dBookReader/default.asp?bvid=5221>

OECD (2019), Health at a Glance 2019: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris,

<https://doi.org/10.1787/ae3016b9-en> .

עמודים 17-36

Nissanholtz-Gannot R, Rosen B, Hirschfeld M; Community Nursing Study Group. The changing roles of community nurses: the case of health plan nurses in Israel. Isr J Health Policy Res. 2017 Dec 23;6(1):69. doi: 10.1186/s13584-017-0197-5.

אבירם, א. ואזארי-ויזל, ש. הרפורמה בבריאות הנפש: סיכויים וסיכונים. נייר מדיניות מס' 02, 2015, http://taubcenter.org.il/wp-content/files_mf/mentalhealthcarereformhebrew.pdf

פרקים נבחרים מאתר ההסכתיים: חיות כיס

פרק 188: הסטוריה רפואית <https://www.kan.org.il/Podcast/item.aspx?pid=19746>

קריאת רשות:

Health in Israel. The Lancet. 2017. Vol. 389, No. 10088.

<http://www.thelancet.com/series/health-in-israel>:

- Khitam Muhsen, Manfred S Green, Varda Soskolne, Yehuda Neumark. Inequalities in non-communicable diseases between the major population groups in Israel: achievements and challenges,

- Dwolatzky T, Brodsky J, Azaiza F, Clarfield AM, Jacobs JM, Litwin H. Coming of age: health-care challenges of an ageing population in Israel. Lancet. 2017 Jun 24;389(10088):2542-2550. doi: 10.1016/S0140-6736(17)30789-4. Epub 2017 May 8. PMID: 28495114.

נושאי הקורס:

פורמט השיעור	קריאת חובה – פרקים נבחרים בספר הקורס מהדורת 2020	נושא	תאריך	
קמפוס	מערכת הבריאות בישראל, בן-נון	הרקע ההיסטורי של מערכת הבריאות בישראל	26.10	1
קמפוס		ועדת נתניהו וחוק ביטוח בריאות ממלכתי	2.11	2
שיעור מוקלט + מטלה	חיות כיס: פרק 188: היסטוריה רפואית https://www.kan.org.il/Podcast/item.aspx?pid=19746	משרד הבריאות, קופות החולים ומוסדות האשפוז	9.11	3
קמפוס	מערכת הבריאות בישראל, בן-נון	הסדרי התשלום במערכת הבריאות וההוצאה לבריאות	16.11	4
ZOOM סינכרוני	מערכת הבריאות בישראל, בן-נון	מודלים של מערכות בריאות	23.11	5
קמפוס	מערכת הבריאות בישראל, בן-נון	המסגרת החוקית לפעילות מערכת הבריאות + כח האדם במערכת הבריאות	30.11	6
שיעור מוקלט + (א-סינכרוני) מטלת השתתפות	מנהיגות בלבן, תפקידים בסייעוד, עמ' 237-271	שיעור מתוקשב: ראיון עם ד"ר שושי גולדברג, אחות ראשית ארצית	7.12	6
קמפוס	http://taubcenter.org.il/wp-content/files_mf/mentalhealthcarereformhebrew.pdf	הרפורמה בבריאות הנפש וחוק שיקום נכי הנפש	14.12	7
שיעור מוקלט (א-סינכרוני) + מטלת השתתפות		חוק סיעוד והגדרות תפקוד	21.12	8
קמפוס	אי שוויון וההתמודדות עמו, פרק: 1	אי שוויון בבריאות	28.12	9
ZOOM סינכרוני		ניתוח כתבות מערכת הבריאות בישראל	21.12	10
קמפוס	OECD (2019), Health at a Glance 2019: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/4dd50c09-en	השוואות בינלאומיות	28.12	11

<p>צפיה וקריאת חומרים (א- סינכרוני) + מטלת השתתפות</p>	<p>https://www.youtube.com/watch?v=qUc7IAASW4U&t=731s</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=fbLhl_3ZkZE&t=253s</p> <p>https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Pages/Publications/710.aspx</p>	<p>סוגיות עכשוויות במערכת הבריאות בישראל –</p> <ul style="list-style-type: none"> - את המיליארדים החסרים רואים במסדרונות": מצוקת בתי החולים נמשכת - מצנתר אחד למיליון וחצי תושבים: המחלקות שהושבתו - בגלל מחסור בתקנים - התמודדות מדינת ישראל עם משבר הקורונה - דוח ביניים מיוחד: משרד מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור 	<p>4.1</p>	<p>12</p>
<p>קמפוס</p>		<p>מערכת הבריאות וההתמודדות עם מגפת הקורונה</p>	<p>11.1</p>	<p>13</p>
<p>קמפוס</p>		<p>סיכום והכנה למבחן</p>	<p>18.1</p>	<p>14</p>